

Telefon: 64935943
www.frogmarka.no
redd@frogmarka.no
Adr: Badhusgata 15, 1440 Drøbak

Kunstgressbaner forurensner

Amta forteller tirsdag 29.september at en kunstgressbane ved Oppegårdstjernet ikke vil forurense brønner sør for tjernet. Men er det egentlig det Sweco Norge as sier? Nei, de sier at det er usannsynlig at avrenning fra en eventuell kunstgressbane skal kunne påvirke vannkvaliteten i brønnene. Mer absolutt enn det kan de selvfølgelig ikke være. Til det er kunnskapene om utlekkingen av de aktuelle forurensende stoffene og deres vandring i vann og grunn for mangelfulle. Fagfolk kan derfor neppe heller ikke påstå at det usannsynlige ikke kan inntreffe. Det hefter et usikkerhetsmoment ved det meste. For de som får drikkevannet fra disse brønnene vil jeg derfor tro at saken også har en psykologisk og følelsesmessig side. Vil drikkevannet smake like godt etter at man har fått vite at det lekker giftige stoffer ut i Oppegårdstjernet?

Men det dreier seg ikke bare om drikkevann. Det dreier seg også om et fiskevann, et badevann og mye mer. En innsjø som Oppegårdstjernet er en verden for seg. Den har et vell av forskjellige dyr og planter, som alle er fint tilpasset et liv i vann. Nå står dette livet i fare fordi utlekking av i første rekke oktylfenol, nonylfenol og sink fra gummigranulatet i en kunstgressbane kan gi negative miljøeffekter i Oppegårdstjernet. En risikovurdering foretatt av NIVA viser at ”innholdet av sink medfører en betydelig lokal risiko for miljøeffekter i overflatevann som mottar avrenning fra kunstgressbaner.” Det konkluderes også med at nonyl- og oktylfenoler ventes å overskride grenseverdiene for miljøeffekter. Og dette er farlige stoffer som kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i miljøet, fordi de er tungt nedbrytbare og meget giftige for vannlevende organismer. De samme stoffene har dessuten hormonforstyrrende effekter på fisk.

Dette viser at våre lokalpolitikere er i ferd med ikke bare å ødelegge natur og landskap rundt Oppegårdstjernet, men også miljøet i selve vannet. Om de gjør det med åpne øyne vet jeg ikke. Der er uansett ubegripelig.

Kjell Lorentzen
Frogmarkas Venner

Telefon: 64935943
www.frognmarka.no
redd@frognmarka.no
Adr: Badhusgata 15, 1440 Drøbak

20.juli 2009

Norsk institutt for vannforskning (NIVA)
Sandvikaveien 41,
2312 Ottestad

KUNSTGRESSBANER OG FORURENSNINGSFARE

Denne henvendelsen foretas på vegne av Frognmarkas Venner og bakgrunnen er følgende:

Et flertall av Frogn kommunes politikere vil anlegge kunstgressbane(r) 50 m fra naturperlen Oppegårdstjernet som Frogn private vannverk fortsatt henter drikkevann til ca. 20 husstander fra. Ikke nok med at denne lokaliseringen går på bekostning av viktige natur- og friluftsverdier, politikerne velger i tillegg å bygge banen uten den kvalitetssikring som ligger i å utarbeide reguleringsplan – noe som understreker hvor lett de tar på denne saken.

Vi har engasjert oss for å få politikerne til å omgjøre sin beslutning, men foreløpig uten hell. Da vi påpekte at kunstgressbaner innebar fare for forurensning, svarte ordføreren gjennom lokalavisen at ”det finnes så mange rapporter fra lignende baner, så dette tar vi på egen kjøll”.

Vi har etter beste evne forsøkt å sette oss inn i det som finnes av forskning/undersøkelser på området, blant annet NIVA’s rapport LNR 5111-2005 Miljøvurdering av kunstgresssystemer og har følgende anmodning/spørsmål som vi håper NIVA kan gi oss tilbakemelding på:

- Siden vi selvsagt ønsker å være saklige i vår argumentasjon overfor kommunen, ber vi om en vurdering av vår forurensningsargumentasjon slik den fremgår av vedlagte klage til kommunestyret og av vedlagte avisinnlegg som var en kommentar til ordføreren.
- Det vi finner fra Statens forurensningstilsyn(SFT) er artikkelen ”Kunstgressbaner og resirkulerte bildekk”, datert 23.01.06. Artikkelen presenterer et sammendrag av det man pr. denne dato hadde av kunnskap om kunstgressbaner, og den baserer seg blant annet på ovennevnte NIVA-rapport og på en tilsvarende undersøkelse fra NILU. Etter vår oppfatning anvender SFT formuleringer som svekker/minimaliserer konklusjonene i begge disse rapportene. Når eksempelvis NIVA’s rapport konkluderer med at ”sink medfører en betydelig lokal risiko for miljøeffekter i overflatevann som mottar avrenning fra kunstgressbaner”, så skriver SFT at slik utlekking ”kan gi en risiko”. Mener NIVA dette er en etterrettelig gjengivelse av rapportens konklusjoner?
- NIVA’s rapport konkluderer ellers med at ”utlekking av kjemikalier fra materialene i kunstgresssystemet ventes å avta langsamt, slik at miljøeffekter kan forekomme over mange år”. Det som ikke nevnes er at granulatet må byttes ut ca. hvert tiende år, noe som vil føre til nytt påfyll av kjemikalier. Endrer dette forhold noe på NIVA’s konklusjon?

Telefon: 64935943
www.frognmarka.no
redd@frognmarka.no
Adr: Badhusgata 15, 1440 Drøbak

- I kapittel 7.Diskusjon nevnes det blant annet at innholdet av oktylfenol i bildekk kan være betydelig høyere enn i det granulartet som brukt i det aktuelle utlekkingsforsøket. Videre sies det at "risikovurderingen er basert på et begrenset antall prøver av fibergress og gummigranulat". Det sies også at betydningen av spredning av forurensningskomponenter fra kunstgressmaterialer ikke er inkludert i den foreliggende risikovurderingen. Tilsier disse påpekningene, sammenholdt med rapportens konklusjon, at man i et tilfelle som vårt burde anvende føre var-prinsippet og ikke anlegge kunstgressbane så nært et vann som fortsatt er drikkevannskilde for mennesker og dyr?
- Er NIVA kjent med om det finnes annen og nyere forskning på området – nasjonalt og/eller internasjonalt?

Med vennlig hilsen
for Frognmarkas Venner

Kjell Lorentzen

Telefon: 64935943
www.frognmarka.no
redd@frognmarka.no
Adr: Badhusgata 15, 1440 Drøbak

17.07.09

Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Postboks 8111 Dep
0032 OSLO

Att.: Ann-Kristin Solheim Vakrak

ANG. FROGN KOMMUNES HÅNDTERING AV PLANER OM KUNSTGRESSBANE

Jeg viser til hyggelig telefonsamtale 15.juli om ovenstående. Nedenfor finner du en kort redegjørelse for hva saken gjelder. Jeg forsøker å være så objektiv som mulig, men fremstillingen vil selvfølgelig være noe preget av mitt/vårt engasjement i saken. Henvendelsen gjøres på vegne av Frognmarkas Venner som har ca. tusen medlemmer, og som får nye medlemmer hver uke, blant annet takket være at mange er uenige i lokaliseringen av kunstgressbanen.

Hovedtrekkene i vårt syn fremgår av vedlagte klage av 10.06.09 til kommunestyret på formannskapetets vedtak under sak 39/09, samt vedlagte brev av 22.05.09 til kommunestyret. Ellers foreslår jeg at du går inn på frogn.kommune.no. Der går du inn på utvalg, formannskapet og sak 39/09 i møtet 27.05.09, der du finner alle relevante dokumenter i saken. Jeg viser også til mitt innlegg "Kunstgressbane og planprosesser" i lokalavisen Akershus Amtstidende.

Hva saken gjelder.

Frogn kommune skal bygge kunstgressbane(r) øst for Frogn vg. skole. Det er 200 meter fra skolen til Oppedgårdstjernet. Området er i kommuneplanen avsatt til offentlig formål. Deler av banen(e) vil bli liggende ca. 50 meter fra tjernet. Vår bekymring for natur- og friluftsverdiene fremgår av vår klage, så det berøres ikke her. Det vi håper Fylkesmannen kan si noe om, er hvorvidt kommunens saksbehandling er korrekt. Saken har ikke vært behandlet i utvalg for miljø-, plan- og byggesaker. Da ordføreren presenterte saken første gang gjennom lokalavisen, slo han nærmest fast at man nå hadde funnet en tomt og at kunstgressbanen nå var i boks. Dette skulle gå fort, blant annet fordi banen kunne bygges uten reguleringsplan. Det gjensto bare en formalitet i Formannskapet før rydding av tomta (skog av høy bonitet) kunne startes opp. I møte 22.04.2009 (sak 34/09) vedtok formannskapet at "forslag til avtale med grunneier av gnr. 22, bnr. 1 om avståelse av grunn til kunstgressbane på Måna godkjennes." I saksframstillingen heter det at "grunnervet medfører ingen direkte miljømessige konsekvenser", noe som etter vår oppfatning overhode ikke dokumenteres. Når det gjelder økonomiske konsekvenser, er det kun medtatt utgiftene til kjøp av tomta (4 mill.). Det finnes ingen kostnadsanalyse over hva bygging og vedlikehold av

Telefon: 64935943

www.frognmarka.no

redd@frognmarka.no

Adr: Badhusgata 15, 1440 Drøbak

kunstgressbanen(e) vil beløpe seg til for Frogn kommunes skattebetalere. (Nesodden bygde nyelig en tilsvarende bane som kom på 28 mill.)

Vår anke til kommunestyret ble avvist med den begrunnelse at det eneste som er vedtatt er erverv av tomt til kunstgressbanen. Det er selvfølgelig korrekt. Men samtidig har flertallet av politikerne sagt at regulering ikke er nødvendig, i og med at de under saksbehandlingen stemte ned Venstres forslag om at ”det bør lages reguleringsplan for området, for å få belyst tomtens egnethet i forhold til lover og forskrifter, samt tiltakets miljøkonsekvenser”.

Dette trekket foretas åpenbart fordi en regulering antas å sinke prosjektet, og fremtredende politikere har lovet fotballfolket at banen skal ligge klar før skolestart! De hevder at ingenting kan stoppe denne saken, som nå ruller videre med ekspressfart. Kommunen har søkt om rammetillatelse, anbudsrunderen er i full gang, og vi regner med at det bare er et tidsspørsmål før skogen hogges og gravemaskinene er i gang.

For oss fremstår det nå slik at det er ikke bare snakk om at viktige natur- og friluftsverdier står på spill, men også demokratiske verdier. Å unnlate regulering er en effektiv måte å sette allmennheten på sidelinja på. Og det kan ikke sies å være i tråd med lovverkets intensjoner - heller ikke Plan- og bygningsloven som i utbyggingssaker legger opp til brede medvirkningsprosesser der både organisasjoner og allmennheten for øvrig skal gis mulighet til å delta.

Vi anmoder Fylkesmannen om å se på denne saken, spesielt spørsmålet om kommunen har anledning til å unnlate regulering. I tillegg vil vi gjerne ha en vurdering av det forhold at Frogn kommune i kommuneplanen ikke tok hensyn til Fylkesmannens klare henstilling om byggeforbud innenfor 100 m beltet fra Oppegårdstjernet, men fastholdt 50 m uten å gi noen begrunnelse for hvorfor man ikke forholdt seg til Fylkesmannens henstilling..

Til slutt vil jeg be deg oversende saken til Pernille Botzet. Vi synes det er viktig at også Miljøvernavdelingen ser på saken og om mulig gir oss et innspill om hvordan vi kan forholde oss.

Vi er klar over at Fylkesmannen i første rekke forholder seg til kommunene, men håper likevel vi kan få et råd om hvordan vi kan gå frem i denne saken som vi og svært mange av kommunens innbyggere brenner for.

Ring eller mail meg gjerne hvis noe er uklart.

Med vennlig hilsen
for Frognmarkas Venner

Kjell Lorentzen
styremedlem